

OBEC RAKOVNICA

Obecný úrad Rakovnica č. 150, 049 31 Rožňavské Bystré
Tel: 058 7883500, e-mail: obec@rakovnica.sk

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE RAKOVNICA

2018 – 2023

APRÍL 2018

Obstarávateľ: Obec Rakovnica

Spracovateľská skupina:

Ľuboš Lešták

Ing. Monika Genčiová

Mgr. Miroslava Turcsányiová, MSc.

Soňa Sikorová

Bc. Danka Gonosová

Henrieta Silicaiová

Kontakt: Obecný úrad Rakovnica

Rakovnica 150

049 31 Rakovnica

Telefón: 058 788 35 00

E-mail: obec@rakovnica.sk

web: www.rakovnica.sk

Príhovor starostu obce Rakovnica

Vážení spoluobčania!

Predkladáme Vám tento Komunitný plán sociálnych služieb obce Rakovnica, ktorý bol spracovaný na obdobie 2018-2023 v súlade so zákonom č. 488/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Komunitný plán je spracovaný tak, aby zodpovedal potrebám a podmienkam našich občanov. Naším cieľom pri zhotovovaní tohto Komunitného plánu bolo zabezpečiť úlohy a stanovené ciele pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné.

Predchádzajúcim celoročným monitorovaním obyvateľov našej obce sme odhalili východiskový stav, slabiny v doterajšom poskytovaní sociálnych služieb, a v identifikovaní potrieb občanov a v stanovení cieľov budúceho rozvoja sociálnych služieb v našej obci a tým adresnejšie a efektívnejšie využívať finančné prostriedky na sociálnu činnosť z rozpočtu obce.

Touto cestou sa chcem poďakovať Všetkým spracovateľom tohto Komunitného plánu obce Rakovnica a zaželať Vám veľa úspechov pri naplnení spoločne stanovených a naplánovaných cieľov.

OBSAH

Príhovor starostu obce Rakovnica

ÚVOD.....	6
1 Základné vymedzenie problematiky – teoretické východiská.....	8
1.1 Komunitné plánovanie.....	8
1.2 Komunitný plán sociálnych služieb.....	8
1.3 Východiská a dokumenty, na ktoré KPSS nadväzuje.....	10
1.4 Použitá terminológia.....	11
2 Analýza sociálnych a demografických údajov obce Rakovnica.....	13
2.1 Základné údaje o obci Rakovnica a jej história.....	13
2.2 Pôsobnosť obce.....	14
2.3 Demografická analýza.....	16
2.4 Sociologická analýza.....	20
3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov.....	25
3.1 SWOT analýza v sociálnej oblasti.....	25
4 Analýza stavu poskytovaných služieb na území obce Rakovnica.....	29
4.1 Analýza sociálnych služieb v pôsobnosti obce.....	29
5 Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb.....	31
6 Vyhodnocovanie a plnenie KPSS.....	33

Záver

Použitá literatúra

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb – Woleková - Mezianová, SOCIA
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- www.statistics.sk
- www.rakovnica.sk
- Národný strategický referenčný rámec – základný strategický dokument SR, na základe ktorého Slovenská republika môže využívať zdroje z fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013 a Partnerská zmluva 2014 - 2020
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

Komunitný plán sociálnych služieb obce Rakovnica na roky 2018-2023 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa uznesením č. a nadobudol účinnosť dňom schválenia.

ÚVOD

Obec je zo zákona povinná vypracovať komunitný plán sociálnych služieb (§ 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov). Komunitný plán sociálnych služieb má, po predchádzajúcej analýze súčasného stavu, určiť ciele a priority rozvoja obce v oblasti poskytovania sociálnych služieb, zároveň má slúžiť na vhodné prepojenie sociálnych služieb poskytovaných obcou a komunitných aktivít v obci, ktoré zapájajú a aktivizujú rôzne skupiny obyvateľov. Z týchto dôvodov Obec Rakovnica v prvej polovici roku 2017 pristúpila k spracovaniu **Komunitného plánu obce Rakovnica na roky 2018 – 2023**.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Rakovnica je strategický dokument, ktorého cieľom je:

- zanalyzovať stav poskytovania sociálnych služieb na území obce,
- zanalyzovať potreby a požiadavky prijímateľov a ďalších obyvateľov obce v oblasti sociálnych služieb,
- určiť ciele a priority pre zlepšenie podmienok pre poskytovanie kvalitných a dostupných sociálnych služieb v obci pre jednotlivé cieľové skupiny,
- stanoviť plán na podporu komunitného rozvoja sociálnych služieb za účelom predchádzania vzniku, zhoršovaniu nepriaznivých sociálnych situácií,
- naplánovať kroky, aktivity, opatrenia a riešenia sociálnych problémov obyvateľov obce a vytvoriť podmienky pre skvalitnenie života obyvateľov obce.

Komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len KPSS) obce Rakovnica je vypracovaný na obdobie rokov 2018 – 2023. KPSS je strednodobý strategický dokument, ktorý je schvaľovaný obecným zastupiteľstvom. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej sa môže plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám obce a potrebám občanov. Vďaka komunitnému plánu sa bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať

finančné zdroje obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov obce. KPSS je spracovaný v súlade s požiadavkami zákona č.448/2008 Z.z. v znp o sociálnych službách.

1 ZÁKLADNÉ VYMEDZENIE PROBLEMATIKY – teoretické východiská

1.1 Komunitné plánovanie

Komunitné plánovanie je postup, ktorý má zmapovať miestne potreby sociálnych služieb a porovnať ich s miestnymi zdrojmi, čo sú v prvom rade organizácie, ktoré služby poskytujú. Subjekty, ktoré by sa mali komunitného plánovania zúčastňovať, sú užívatelia sociálnych služieb, t. j. ľudia, ktorí sa ocitli v nepriaznivej situácii a nemôžu si pomôcť vlastnými silami, poskytovatelia sociálnych služieb a zadávatelia sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je charakteristické vysokým podielom účasti verejnosti – komunity na definovaní vlastných potrieb a hľadania možností a zdrojov riešenia problémov v rámci komunity. Do tohto procesu vstupujú občania, súčasne i potenciálni užívatelia v priamej komunikácii a tým sa bližšie spoznávajú, poznávajú svoje výstupy a plány. Realizátori cieľov a ostatné subjekty, ktoré sú zainteresované na plánovaní rozvoja nejakej oblasti, si získavajú a vymieňajú informácie o sebe navzájom. Takto získavajú občania – potenciálni klienti prehľad o poskytovaných službách v komunite, spoznávajú paletu možností ako riešiť rôzne problémy. V konečnom dôsledku by mali dokázať svoje problémy riešiť sami v rámci komunity, v ktorej žijú. Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je posilňovať sociálnu súdržnosť komunity a podporovať sociálnu inklúziu a predchádzať exklúzií jednotlivcov a skupín. Kvalita výkonu a výstupov v komunitnom plánovaní sociálnych služieb závisí od schopností realizačno-manažérskeho tímu. Predovšetkým od osoby koordinátora, ktorý vytvára spojnicu medzi organizačnými skupinami v štruktúre manažmentu a riadenia plánovania.

1.2 Komunitný plán sociálnych služieb

Podľa § 82 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách obec vytvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Podľa § 83 ods. 5 komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- a) základné vymedzenie problematiky – teoretické,
- b) analýza sociálnych a demografických údajov obce Rakovnica, pôsobnosť
- c) analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov,
- d) analýza stavu poskytovaných služieb na území obce Rakovnica,
- e) ciele a priority rozvoja sociálnych služieb,
- f) vyhodnocovanie a plnenie KPSS.

Komunitné plánovanie je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov, metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov, otvorený proces zisťovania potrieb a rozvojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

KPSS umožňuje každému občanovi obce, orgánom samosprávy ako i prijímateľom a poskytovateľom sociálnych služieb prezentovať svoje záujmy, potreby a nároky. Vzhľadom na odlišné záujmy a potreby je v procese plánovania potrebná diskusia a spolupráca za účelom hľadania kompromisných riešení a ich napĺňania. K hlavným účastníkom tvorby plánu patrí tzv. komunitná triáda. Jej aktérmi sú objednávateľia, ktorých predstavuje väčšinou obec alebo ňou poverené osoby, ďalej poskytovatelia, ktorí na určenom území poskytujú sociálne služby a treťou zložkou sú prijímatelia sociálnych služieb (klienti). Dôležitou súčasťou plánovania je široká verejnosť, ktorá má rovnaké právo sa do procesu tvorby zapojiť a vyjadriť svoj názor na dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb. Všetci účastníci majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti v oblasti rozhodovania ako aj finálnej podoby komunitného plánu. Charakteristickým znakom KPSS je zapájanie všetkých tých, ktorých sa spracovaná oblasť týka; dialóg, vyjednávanie a konsenzus.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- zapojiť obyvateľov obce do plánovania v oblasti poskytovania sociálnych služieb
- spoznať zámery a potreby poskytovateľov sociálnych služieb;
- zozbierať, sumarizovať a zanalyzovať požiadavky, predstavy a potreby príjemcov, resp. potenciálnych záujemcov a sociálne služby;
- spracovať aktuálny dokument, ktorý by poskytoval prehľad o sociálnych službách v obci a načrtol možnosti ich rozvoja;
- prispieť k rozšíreniu a skvalitneniu poskytovaných sociálnych služieb v obci a pokúsiť sa o zvýšenie dostupnosti;
- priblíženie ponuky a potreby v oblasti sociálnych služieb.

1.3 Východiská a dokumenty, na ktoré KPSS nadväzuje

KPSS vychádza a nadväzuje na nasledovné dokumenty:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, z ktorých vyplýva zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity, zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho odkázaného člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rakovnica: Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rakovnica je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rakovnica sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Rakovnica, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:

- ♣ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,
- ♣ Zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- ♣ Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov,
- ♣ Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov,
- ♣ Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

1.4 Použitá terminológia

Prijímateľ sociálnych služieb (užívateľ) je človek, ktorý sa ocitol v nepriaznivej situácii a nie je schopný túto situáciu sám zvládnuť. Stáva sa tak odkázaným na pomoc iných. Sú to ľudia, ktorí službu dostávajú, ako aj tí, ktorí na ňu čakajú. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov. Potreby prijímateľov sú materiálne, v ktorých ide predovšetkým o sociálne dávky, rôzne príspevky, bývanie, jedlo a oblečenie. Patria sem aj potreby týkajúce sa prepravy pre osoby so zdravotným postihnutím a bezbariérovosť. Ďalšou potrebou sú príležitosti vrátane pracovných príležitostí pre sociálne slabších občanov. Pri komunitnom plánovaní je dôležité vyhľadávanie, oslovovanie a zapájanie užívateľov do práce na tvorbe komunitného plánu a na druhej strane získavanie informácií o potrebách jednotlivých skupín, o kvalite poskytovaných služieb a objavovanie nedostatkov v ponuke služieb.

Poskytovateľ sociálnych služieb môže byť fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom a organizácia zriadená štátom, ktorá spĺňa podmienky pre poskytovanie sociálnej služby určenej zákonom o sociálnych službách. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie a ich ciele a zámery majú rovnakú váhu. Povinnosťou poskytovateľov je podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopnosti a možností a poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo iná činnosť, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie

nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú.

Obec za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov utvára podmienky na podporu **komunitného rozvoja** v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.

Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

2 ANALÝZA SOCIÁLNYCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV OBCE RAKOVNICA

2.1 Základné údaje o obci Rakovnica a jej história

Názov obce:	Rakovnica
Okres:	Rožňava
Kraj:	Košický
PSČ:	049 31
Prvá písomná zmienka:	1327
Rozloha katastra:	709 ha
Počet obyvateľov k 31.12.2017	598
Web:	www.rakovnica.sk

Obec Rakovnica leží v západnej časti Rožňavskej kotliny. Rozkladá sa na údolí, kde sa stýka Slovenský kras so Slovenským Rudohorím, v severnej časti Plešiveckej planiny a na južných svahoch Tureckej. Administratívne patrí do Košického kraja, je súčasťou okresu Rožňava. Od okresného mesta je vzdialená 6 km. V strede obce je nadmorská výška 358 m, v chotári od 316 do 825 m .

Obec Rakovnica bola založená ako radová cestná dedina. Obec je prevažne poľnohospodárskeho typu. Funkcia obce je prevažne obytná. Tvorená je domovou výstavbou pozdĺž miestnej komunikácie s malými odbočujúcimi uličkami a infraštruktúrou.

Prvá písomná zmienka o obci Rakovnica sa datuje do roku 1327, kedy sa nazývala Rakunchas. Vznikla na území stredovekého brzotínskeho panstva, ktoré spolu s ďalšími majetkami Gemerského hradu pred tatárskym plienením vlastnil kráľ Belo IV. Hlavným zamestnaním obyvateľov bolo roľníctvo a baníctvo. Potvrďuje to obecná pečať, pochádzajúca zo začiatku 19. storočia. Jej otláčok je uložený v Krajinskom archíve v Budapešti. Na pečati s kruhopisom Rekenye Vifalr 1801 je zobrazená stojaca postava baníka v oboch rukách s baníckymi kladivami, nad ním hviezda a po stranách skaly. Tento symbol sa stal základom pre obecný erb. Historické pamiatky obce: katolícky kostol z r.1853 evanjelický kostol z r.1866 katolícky kostolík Magdolna postavený na začiatku 14. storočia na mieste 1. osady obce.

V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: z roku 1329 je písomne doložený názov Scenegetew, z roku 1339 Rokunchas, z roku 1351 Rakoicha, z roku 1362 Rakonkeneht a. n. Wyfalu, z roku 1416 Rakonchas a. n. Zenegetew sive Wyfalu, z roku 1773

Rekenane, z roku 1808 Rekeňa, z roku 1948 Rakovnica. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Rekenyetűjfalu, po nemecky sa obec úradne nazývala Reiken.

Po roku 1881 bola obec administratívne začlenená pod Gemersko - malohontskú župu; pred rokom 1960 pod okres Rožňava, kraj Košice; po roku 1960 pod okres Rožňava kraj Východoslovenský.

2.2 Pôsobnosť obce

Všetky nariadenia, úlohy a kompetencie obce zaoberajúce sa sociálnou problematikou sa riadia zákonnou legislatívou SR no i legislatívou obce. Ide o:

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky;
- zásady poskytovania finančnej pomoci.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy: Podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. – Pôsobnosť obce.

Obec:

- a/ vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b/ utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c/ je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, v odkázanosti na opatrovateľskú službu, v odkázanosti na prepravnú službu a ďalšie,
- d/ vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e/ poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 - (1) sociálnej služby v dennom stacionári ;
- f/ poskytuje základné sociálne poradenstvo
- g/ môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby, podľa § 12

h/ uzatvára zmluvu:

1. o poskytovaní sociálnej služby;
2. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s iným poskytovateľom sociálnej služby ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

V ustanoveniach § 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní. Podľa § 82 zákona č. 448/2008 Z.z. – Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia:

Podľa § 83 zákona č. 448/2008 Z.z. – Komunitný plán sociálnych služieb:

(1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

(2) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vypracúva obec a samosprávny kraj v spolupráci a s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,

b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.

(3) Obec a samosprávny kraj sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

(4) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja, vrátane vyhodnotenia materiálne - technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,

- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,

- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja,

- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja,

- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,

- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

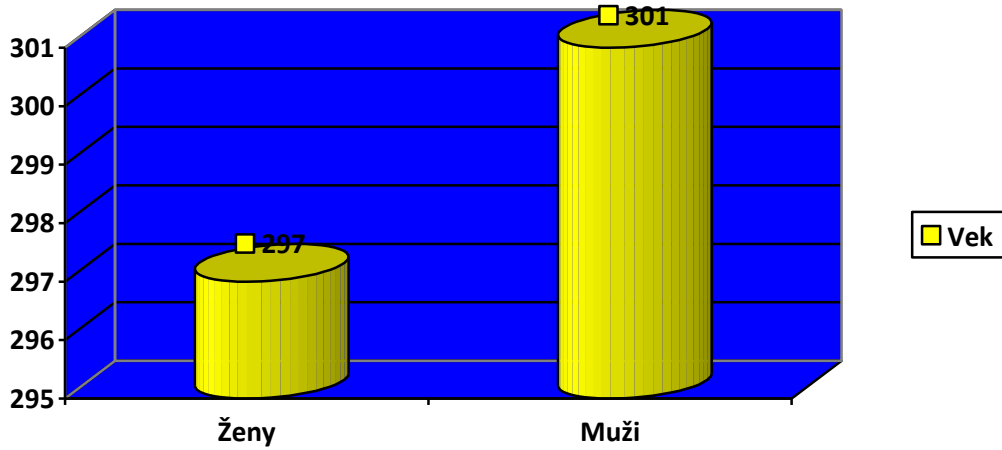
(5) Obec a samosprávny kraj zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

2.3 Demografická analýza

Štruktúra obyvateľstva k 31.12.2017:

598 obyvateľov obce (prihlásených na trvalý pobyt) - 301 mužov
297 žien

Graf 1.

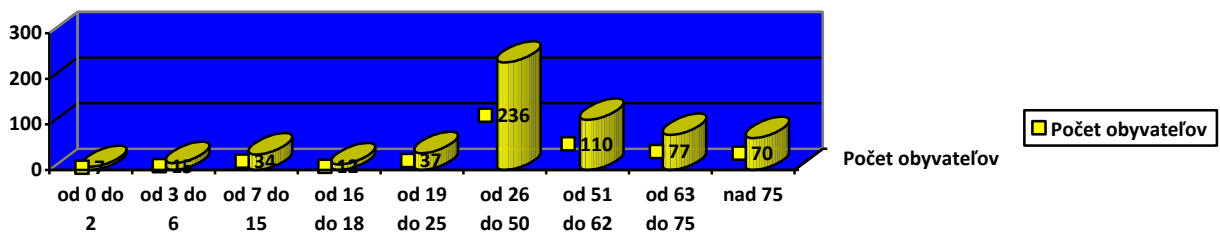
Zdroj: Evidencia obce Rakovnica

Tabuľka 1. Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Vek	0 - 2	3 - 6	7 - 15	16 - 18	19 - 25	26 - 50	51 - 62	63 - 75	Nad 75
	7	15	34	12	37	236	110	77	70

Zdroj: Evidencia obce Rakovnica

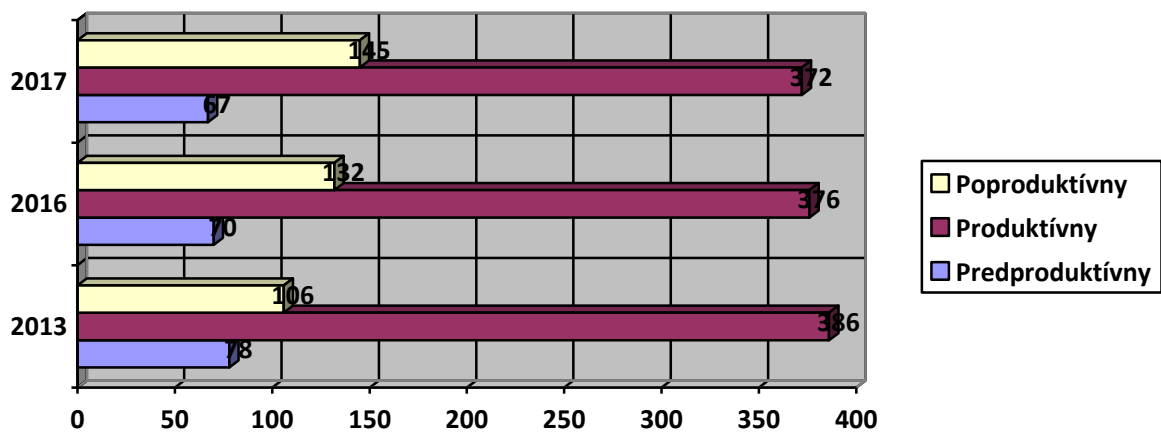
Graf 2.

Tabuľka 2. Produktivita obyvateľstva

Z celkového počtu obyvateľstva	k 31.12.2013	k 31.12.2016	k 31.12.2017
		570	578
Predproduktívny vek (0 -17)	78 (12,978%)	70 (11,905%)	67 (11,204%)
Produktívny vek (18-61)	386 (64,226%)	376 (63,946%)	387 (64,716%)
Poproduktívny vek (nad 62 rokov)	106 (17,637%)	132 (22,449%)	145 (24,247%)

Graf 3.

Zdroj: Evidencia obce Rakovnica

Tabuľka 3. Prehľad prírastku/úbytku obyvateľstva:

Rok	Narodilo sa +	Umrelo -	Prisťahovali sa	Odstáhovali sa	+ Prírastok -Úbytok
2017	2	6	8	5	-2
2016	5	5	0	7	-5
2015	2	5	7	8	0
2014	4	6	5	8	-3
2013	5	9	7	5	-1
2012	4	4	0	9	-5
2011	0	7	7	5	-2
2010	9	11	7	0	+2
2009	2	3	20	10	+10

Zdroj: www.statistics.sk

Školstvo

Obec Rakovnica nemá základnú školu. Žiaci dochádzajú do školy v Rožňave.

Prevádzka materskej školy má v súčasnosti pozastavenú prevádzku. Deti v predškolskom veku navštevujú materské školy v Rožňavskom Bystrom, Rožňave a v Rudnej.

Zdravotníctvo

Za zdravotnými službami dochádzajú miestni obyvatelia do Rožňavy a Štítника.

Služby

V obci je pomerne malé zastúpenie drobných živnostníkov. Nachádzajú sa tu dve predajne potravín a pohostinstvo.

Kultúra, šport

V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času. Spoločenský život je veľmi aktívny, zúčastňujú sa na ňom vekové kategórie od detí po seniorov. Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečujú v spolupráci s obecným úradom organizácie a združenia obce, ktoré obec podporuje:

V obci pôsobia nasledujúce kluby, spolky, združenia:

- TJ Baník Rakovnica,
- Stolnotenisový klub pri TJ Rakovnica,
- Banický spolok,
- MO Jednota dôchodcov Slovenska,
- Dobrovoľný hasičský zbor,
- ZPOZ (Zbor pre občianske záležitosti obce Rakovnica)
- SZPFB
- MO Matica slovenská
- PZ Gerlach Rožňavské Bystré
- PZ Berze Hôrka Brzotín

Obec usporadúva kultúrno-spoločenské akcie:

- Dni obce Rakovnica,
- Magdalénsky futbalový turnaj
- Mesiac úcty k starším
- Deň detí
- Výstupy na Plešiveckú planinu

Nezamestnanosť

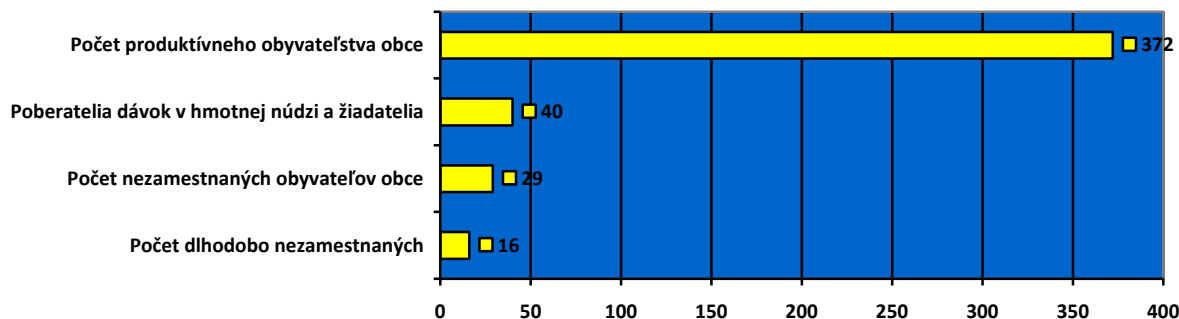
Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Na konci roku 2017 bolo v obci Rakovnica prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 45 uchádzačov o zamestnanie, čo je 7,5251%.

2.4 Sociologická analýza

Graf 4 Údaje o počtu nezamestnaných a produktivite obyvateľstva

Zdroj: UPSVR Rožňava

Štruktúra obyvateľstva vzhľadom k cieľovým skupinám

Pri vypracovaní štruktúry obyvateľstva vzhľadom k cieľovým skupinám som brala do úvahy hlavne doterajšie skúsenosti z práce zamestnancov obce. Základom boli tieto skupiny obyvateľstva, ktoré tvorili a tvoria ich klientov.

Pre potreby spracovania komunitného plánu som stanovila 2 základné cieľové skupiny:

- 1. seniori, občania so zdravotným postihnutím**
- 2. jednotlivci, rodiny, deti a mládež v ohrození**

Seniori - fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek

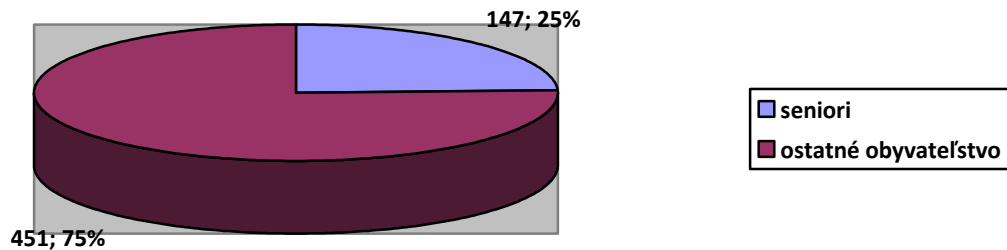
Táto skupina obyvateľstva je odchodom do dôchodku ohrozená spoločným vylúčením. V obci tvoria seniiori najpočetnejšiu skupinu. Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity.

Túto skupinu je možné charakterizovať nasledovnými spoločenskými prejavmi:

- Predlžovanie individuálneho aj priemerného veku
- Nárast miery chorobnosti a tým aj zvislosti od sociálnej pomoci,
- Vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- Stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

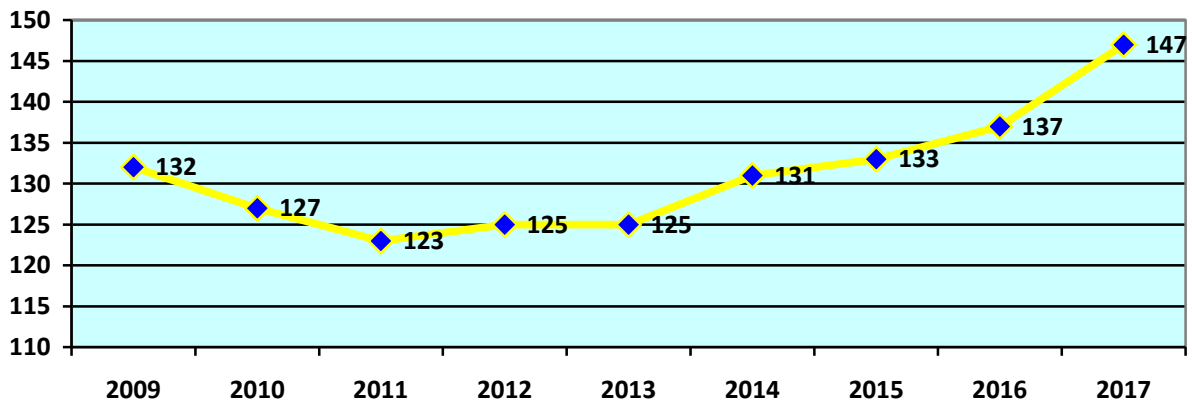
Občania nad 62 rokov tvoria 24,58 % z celkového počtu obyvateľov obce, to znamená, že tvoria najväčšiu skupinu potenciálnych klientov sociálnych služieb.

Graf 4. Počet seniorov obce za rok 2017

Zdroj: OcÚ Rakovnica k 31.12.2017

Graf 5. Krivka vývoja počtu obyvateľov nad 62 rokov

Zdroj: www.statistics.sk

Rodina, jednotlivec, deti a mládež v ohrození

Do tejto skupiny zaraďujeme: všetky rodiny s deťmi na území obce, ktoré sú príjemcami niektorých sociálnych služieb, osamelé matky s maloletými deťmi, viacpočetné rodiny a mladé rodiny, neúplné rodiny. Taktiež sem zaraďujeme matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násillia, deti a mládež ako najcitlivejšiu skupinu obyvateľstva a skupinu osôb, ktorá sa nachádza v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii. Nemôžeme zabúdať

aj na deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávanie zo strany rodičov, nedostatok záujmu o výchovu a zabezpečovanie základných životných potrieb), tiež deti ohrozené syndrómom CAN (syndróm zanedbávaného, zneužívaného a ohrozeného dieťaťa), detí a mládeže s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu, s problémom záškoláctva, taktiež mladých dospelých po ukončení ústavnej starostlivosti.

Faktory ovplyvňujúce cieľovú skupinu:

- Vývin a budúcnosť detí a mládeže je vo veľkej miere ovplyvňovaná sociálnymi problémami a zmenami v spoločnosti,
- Vplyv krízovej alebo nepriaznivej situácie v rodine na deti a mládež, vyvoláva psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu.

Po riešení nepriaznivej krízovej situácie obec vykonáva opatrenia v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a tiež využíva zariadenia vyplývajúce z tohto zákona.

Tabuľka 7. Počet poberateľov DvHN podľa druhu príjmu – neúplné rodiny (k 31.12.2017)

	Spolu	0 detí	1 dieťa	2 deti	3 deti	4 deti	5 detí	6 detí	7 detí	8 detí	9 a viac detí
Príspevok na opatrovanie	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bez príjmu	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVR

Tabuľka 8. Počet poberateľov DvHN podľa druhu príjmu – úplné rodiny (k 31.12.2017)

	Spolu	0 detí	1 dieťa	2 deti	3 deti	4 deti	5 detí	6 detí	7 detí	8 detí	9 a viac detí
Starobný dôchodok	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dôchodok manželky	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bez príjmu	6	2	0	4	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	8	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVR

Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi (ďalej len DvHN) ku koncu roku 2017 bol 18.

Počet nezamestnaných v evidencii úradu práce: 29
 z toho viac ako 1 rok: 16
 Počet nezamestnaných poberajúcich príspevkov v hmotnej núdzi : 9
 Počet osôb v domácnosti príjemcu (príspevku v hmotnej núdzi – vrátane žiadateľa) 18
 spoločne posudzované osoby
 Počet iných poberateľov dávky v hmotnej núdzi – len žiadateľa : 13

Tabuľka 9. Dávka v hmotnej núdzi – obyvatelia obce Rakovnica, aktuálny stav k 31.3.2018

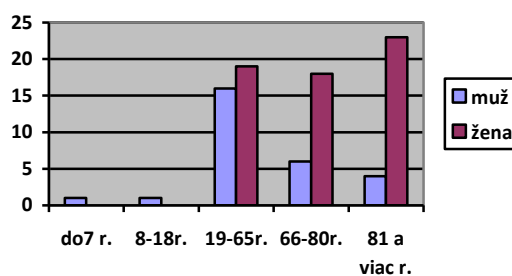
	Počet poberateľov
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	10
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	43
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	24
PP na osobnú asistenciu	5
PP na prepravu	3
Spolu	57

Zdroj: ÚPSVR

Obec Rakovnica využíva nástroje aktívnej politiky zamestnanosti z ÚPSVaR: na aktivačné činnosti – menšie obecné služby § 52, podpora rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti § 50j, vytváranie pracovných miest § 54.

Tabuľka 10. Počet osôb s ŤZP podľa veku

	Spolu	Muž	Žena
do 7 rokov	1	1	0
8 až 18 rokov	1	1	0
19 až 65 rokov	35	16	19
66 až 80 rokov	24	6	18
81 a viac rokov	27	4	23
Spolu	88	28	60

Zdroj: ÚPSVR

Na území obce Rakovnica je 88 občanov držiteľmi preukazu občana s ŤZP. 35 občanov s ťažkým zdravotným postihnutím je občanov v produktívnom veku (19 – 65 rokov), 24 občanov s ŤZP je v seniorskom veku.

3 ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV

Obec Rakovnica v budúcnosti počíta s nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii predproduktívneho a produktívneho veku, je potrebné počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre obyvateľov v poproduktívnom veku.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zabezpečené.

Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek a s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa predovšetkým orientovať na:

- poskytovanie sociálnych služieb pri nepriaznivej sociálnej situácii,
- nepriaznivého zdravotného stavu,
- dovŕšenie dôchodkového veku a športového využitia starších obyvateľov,
- využitie sociálneho zariadenia v obci.

3.1 SWOT analýza v sociálnej oblasti

SWOT analýza je základným nástrojom, ktorý sa používa na vyhodnotenie súčasného stavu z rôznych hľadísk, a to z hľadiska silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Zároveň načrtáva možné alternatívy budúceho vývoja, možnosti na ich využitie, prípadne ich riešenie. Cieľom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitého zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určovaných vonkajším prostredím. (legislatíva, dopyt občanov, a pod.)

SWOT analýza je východiskom aj pre formulovanie stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi internými schopnosťami obce a jej vonkajším prostredím.

Silné stránky:

- právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom
- existencia vybraných sociálnych služieb – denný stacionár
- záujem komunity obce a angažovanosť samosprávy v rozvoji sociálnej oblasti (existencia strategických dokumentov)
- vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity
- pokoj vidieckeho prostredia
- blízkosť turisticky atraktívneho miesta
- existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity
- nízka nezamestnanosť
- udržiavané staré zvyky a tradície obce
- primeraná ponuka voľnočasových aktivít pre cieľové skupiny deti, mládež a seniori
- dobrá spolupráca s ÚPSVAR

Slabé stránky:

- nedostatočná integrácia PZS a sociálnych služieb,
- nezodpovedajúca štruktúra PZS
- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- nízka miera zapojenia všetkých subjektov a ich koordinácia pri poskytovaní sociálnej starostlivosti integrovaným spôsobom
- nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb
- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia
- nepriaznivý demografický vývoj, vysoký index starnutia
- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb a odmeňovanie sociálnych pracovníkov
- migrácia mladej generácie
- nedostatočná informovanosť verejnosti a zapojenie komunity (dobrovoľníkov) do komunitne poskytovaných sociálnych služieb.

Príležitosti:

- zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov
- sieťovanie poskytovateľov a integrácia služieb SS a ZS
- cielenie opatrení podľa miestnych potrieb
- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov
- rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií
- podpora a rozvoj dobrovoľníctva
- vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce
- využívanie IKT a nových technológií v sociálnych službách, vznik nových sociálnych služieb poskytovaných komunitou
- možnosti viac zdrojového financovania vrátane EÚ fondov
- podpora procesu deinštitucionalizácie

Ohrozenia:

- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality – nedostupnosť sociálnych služieb
- možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií - nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby
- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb
- nízke príjmy seniorov neumožňujúce platiť za služby
- neisté finančné zabezpečenie už existujúcich aktivít
- zvyšovanie segregácie a chudoby - absencia spolupráce mesto – vidiek a integrácie služieb
- neochota financovať alternatívne, pilotné a inovatívne služby
- vysoká miera „inštitucionalizácie služieb“
- nedostatočný záujem väčšiny obyvateľov zapájať sa do vecí verejných
- zdravotná dostupnosť je až v okresnom meste

Vyhodnotením pôsobiacich faktorov je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stánky. Počet a hlavne pôsobenie slabých stránok je v prevahe nad silnými. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak by tento stav v spoločnosti pretrvával a neriešil by sa, mohli by nastať negatívne javy ako:

- vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite obce
- pokles súčasnej úrovne už poskytovaných sociálnych služieb
- pokles alebo strata dôvery v oficiálne orgány obce a ich schopnosť riešiť problémy v sociálnej oblasti.

4 ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB NA ÚZEMÍ OBCE RAKOVNICA

Východiskom k spracovaniu analýzy stavu poskytovaných služieb boli dostupné údaje obce Rakovnica, odborné skúsenosti zamestnancov obce a informácie získané od organizácií pôsobiacich v obci. Údaje boli získané osobným, telefonickým a elektronickým kontaktom s poskytovateľmi služieb.

Sociálne služby na území obce Rakovnica sú poskytované verejným poskytovateľom sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Obec prevádzkuje denný stacionár pre seniorov, v ktorom sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. Denný stacionár slúži seniorom alebo zdravotne ťažko postihnutým osobám žijúcim v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny, ktorí im nemôžu poskytnúť celodennú starostlivosť, ako aj tým, ktorí žijú sami, potrebujú pomoc pri bežných denných činnostiach a spoločenský kontakt a taktiež zdravotne ťažko postihnutým, ktorí potrebujú kontakt so spoločenským prostredím. Službu denného stacionára začala obec poskytovať v júli 2002 delimitáciou z okresného úradu v Rožňave. V súčasnosti je zariadenie zaregistrované na KSK s počtom klientov 15, pričom túto službu využívajú denne. Služba je financovaná z transferov zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu obce.

4.1 Analýza sociálnych služieb v pôsobnosti obce

A. Pre cieľové skupiny: RODINA, JEDNOTLIVEC, DETI A MLÁDEŽ V OHROZENÍ		
	Obec sociálnu službu poskytuje / neposkytuje	Potreba
1. Sociálne služby v nízkoprahovom dennom centre	NIE	NIE
2. Sociálne služby poskytované v nocľahárni	NIE	NIE
3. Poskytovanie základného sociálneho poradenstva	ÁNO	ÁNO

4. Komunitné centrum	NIE	ÁNO
5. Sociálne služby poskytované v útulku	NIE	NIE
6. Zariadenie núdzového bývania	NIE	NIE
7. Nízkoprahové sociálne služby pre deti a rodinu	NIE	NIE
8. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladenia rodinného a pracovného života	NIE	ÁNO
9. Poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o dieťa	NIE	NIE

B. Pre cieľové skupiny: SENIORI A OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM		
1.Zariadenia pre seniorov	NIE	NIE
2.Zariadenie opatrovateľskej služby:	NIE	NIE
3.Opatrovateľská služba	NIE	ÁNO
4.Prepravná služba:	NIE	ÁNO
5.Poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári	ÁNO	ÁNO
6.Sprostredkovanie osobnej asistencie	NIE	ÁNO
7.Sprievodcovská služba a predčítateľská služba:	NIE	NIE
8.Požičiavanie pomôcok:	NIE	NIE
9.Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	NIE	ÁNO
PODPORNÉ SLUŽBY:		
1. Pomoc pri zabezpečovaní opatrovnických práv a povinností	NIE	NIE
2. Poskytovanie služby v dennom centre	NIE	ÁNO
3. Podpora samostatného bývania:	NIE	NIE
4. Poskytovanie sociálnej služby v jedálni	NIE	NIE
5. Poskytovanie sociálnej služby v práčovni	NIE	ÁNO
6. Poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny:	NIE	NIE

*podľa zamestnancov obce a z priamej práce s klientami

5 CIELE A PRIORITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Východiskovým dokumentom pre plánovanie, rozvoj a financovanie služieb vrátane sociálnych služieb na území obce Rakovnica je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rakovnica. Pre sociálnu oblasť má obec plánované opatrenia, aktivity a projekty smerujúce k naplneniu strategického cieľa:

„Strategický cieľ: Zabezpečiť kvalitné a dostupné sociálne služby a zdravotnú starostlivosť všetkým obyvateľom obce s prepojením na ostatné verejné služby.“

Na základe definovaného strategického cieľa boli určené špecifické ciele:

Špecifický cieľ č. 1: Zabezpečiť dôstojný a bezpečný život pre seniorov a čo najdlhšie ich udržať v prirodzenom rodinnom prostredí.

Špecifický cieľ č. 2: Zabezpečiť priaznivé životné podmienky pre rodiny s deťmi a vytvoriť podmienky na zabezpečenie potrieb rodín s deťmi odkázaných na pomoc.

Špecifický cieľ č. 3: Vytvorenie podmienok pre činnosti organizácií pracujúcich so seniormi a umožnenie poskytovania iných sociálnych služieb.

Jednotlivé ciele vychádzajú zo strategického cieľa a určujú priority v sociálnej oblasti v horizonte najbližších 5 rokov.

Hlavným cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je rozšírenie už fungujúcich sociálnych služieb v obci doplnením o služby, ktoré sú aktuálny dopytom zo strany obyvateľstva i prioritou v rámci rozvoja obce so zameraním sa na cieľové skupiny, ktorý dopĺňa celkový rozvojový plán obce, v ktorom sú už zahrnuté projekty spadajúce do sociálnej oblasti. V nadväznosti s prioritami v rozvojom pláne obce sme stanovili priority KPSS, ktorí ho dopĺňa na roky 2018-2023 nasledovne:

PRIORITA č.1: Podpora rozvoja ambulantných sociálnych služieb v obci pre seniorov.

CIEĽ: Pokúsiť sa o postupnú deinštitucionalizáciu sociálnych služieb s prihliadnutím na individuálne potreby a schopnosti klienta. Aktivitou pri naplnení tohto cieľa bude i podpora komunitnej rehabilitácie pri poskytovaní ambulantných sociálnych služieb s cieľom zapojenia viacerých subjektov (obec, rodina, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, vzdelávacie

inštitúcie) a obnovy alebo rozvoja schopností klienta. Podpora aktivít zdravého starnutia seniorov, predĺženie ich sebestačnosti a psychickej sviežosti v starobe.

Časový harmonogram: rozpätie piatich rokov obdobie 2018-2023

Materiálno-finančné zabezpečene: vlastné zdroje z rozpočtu obce, využitie grantov a projektov Európskych štrukturálnych a investičných fondov.

PRIORITA č.2: Zabezpečenie terénnych sociálnych služieb podľa potrieb cieľovej skupiny.

CIEĽ: Podpora pri snahách trvalého poskytovania terénnej sociálnej práce v obci. Podpora samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti prijímateľov služby v prirodzenom rodinnom prostredí, posilňovanie a zmocňovanie ich samotných pri riešení vzniknutých problémových situácií. Aktivita: Poskytovanie poradenstva a podpory pri eliminácii a odstraňovaní problému a pri opätovnom začleňovaní sa do spoločnosti cez usporadúvanie burze práce v spolupráci s UPSVaR Rožňava, prípadne aktivitami na nácvik pracovných zručností v spolupráci i s inými inštitúciami.

Časový harmonogram: obdobie 2018-2023

Materiálno-finančné zabezpečene: spoluúčasť obce z rozpočtu a využitie grantov poskytovaných MPSVaR slovenskej republiky.

6 VYHODNOCOVANIE A PLNENIE KPSS

Úspešná realizácia navrhovaného KPSS obce Rakovnica bude závisieť na organizačnom a finančnom zabezpečení komunitného plánovania. Vyhodnocovanie plnenia stanovených cieľov a aktivít komunitného plánu sociálnych služieb bude vykonávané priebežne 1x ročne predložením monitorovacej správy na rokovaní Obecného zastupiteľstva. Výstupy monitoringu budú predložené verejnosti zverejnením v obvyklej forme. KPSS je záväzným pri tvorbe rozpočtu obce a jeho aktivity budú doň premietnuté. Po jeho schválení je základným rozvojovým dokumentom pre obec, ktorého aktivity obec priamo realizuje alebo vytvára podmienky na ich realizáciu. Je to zároveň rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty realizujúce aktivity na území obce, alebo subjekty, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvoja, napr. podnikateľské odborné organizácie, štátne orgány, mimovládne organizácie. Za monitoring napĺňania priorít KPSS bude zodpovedať obec Rakovnica – starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Nakoľko KPSS je otvoreným dokumentom, preto je ho možné pravidelne aktualizovať. Jeho aktualizácia sa bude vykonávať vždy, pri vzniku objektívnych potrieb zo strany poskytovateľa alebo prijímateľa a potreby, ktorá bude vyvolaná zmenou rozhodujúcich špecifických miestnych podmienok alebo zmenou legislatívy SR.

Snahou obce je vždy včas a podľa reálnych možností reagovať na vzniknuté situácie a dopyt po službách zo strany občanov v snahe vychádzať v ústrety a snažiť sa vyhovieť ich požiadavkám a podať pomocnú ruku v čase vzniknutého problému. Nie vždy je to, ale zo strany obce možné. Zväčša to vyžaduje veľa energie, práce a času, ale hlavne finančných zdrojov a mnohé závislí i od ponúkaných možností a naplnenia stanovených podmienok s uplatnením všetkých zákonov a aktuálne platnej legislatívy. Obec ako verejný poskytovateľ, má preto i KPSS koncipovaný v zmysle platnej legislatívy SR a v mnohom je závislý od ponúk zo strany verejných výziev štátnych orgánov, nastavených podmienok v ich účasti, ale hlavne od finančného krytia z dôvodu obmedzenia vlastných zdrojov finančného rozpočtu obce a ten sa dotýka i plánovaných výstavieb či rekonštrukcií budov a poskytovania sociálnych služieb, no veríme že v priebehu času sa stanovené priority a plány stanú skutočnou realitou. V súvislosti s tým majú dvere otvorené i neverejní poskytovatelia SS ako Občianske združenia či registrovaní partneri a poskytovatelia sociálnych služieb, ktorí by chceli tieto služby prevádzkovať v našej obci byť ak prospešní širokej verejnosti.

Záver

Komunitný plán sociálnych služieb obce Rakovnica na obdobie rokov 2018 - 2023 je výsledkom spolupráce obce ako poskytovateľa sociálnych služieb, ale i samotných obyvateľov. Je to výsledok celého procesu prípravy, spracovania dokumentu a následného verejného prerokovania. Veríme, že tento dokument bude podkladom ďalšieho prospešného rozvoja našej obce a zvyšovania kvality života jeho obyvateľov a pomôže zabezpečiť práva občanov na sociálne služby, zvýšiť ich kvalitu a dostupnosť pre všetkých bez sociálneho vylúčenia, vytvoriť koordinovanú a účinnú sociálnu sieť pre všetky skupiny obyvateľstva tak, aby sa naplnili všetky naše spoločné ciele.